

COI0X00UW1AB

ČESKÁ OBCHODNÍ INSPEKCE
Inspektorát Královéhradecký a Pardubický
Balbínova 821, 500 03 Hradec Králové

SEČ: **27/0185/17/L**
Č. j. ČOI 6943/17/2700
Sp. zn. 43606/16/2700

V Hradci Králové dne 13. 1. 2017

ROZHODNUTÍ

Podle ustanovení § 67 a § 68 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, a na základě ust. § 7 odst. 2 a ust. § 10 odst. 4 písm. a) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

ukládám

účastníku řízení, oil TEAM a.s., sídlem 28. října 3117/61, 702 00 Ostrava – Moravská Ostrava, IČ: 47673478

I. pokutu ve výši **150 000,- Kč** (slovy: **jednostopadesáttisíckorunčeských**),

pro porušení ust. § 3 odst. 1 zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách, kterého se účastník řízení dopustil tím, že dne 20. 4. 2016 v čerpací stanici pohonných hmot oil TEAM na adrese Lezník 21 v Poličce, uvedeného účastníka řízení, prodával motorovou naftu, která nesplnila požadavek na jakost stanovený v ust. § 3 odst. 1 písm. b) vyhlášky Ministerstva průmyslu a obchodu č. 133/2010 Sb., o požadavcích na pohonné hmoty, o způsobu sledování a monitorování složení a jakosti pohonných hmot a o jejich evidenci, neboť tato prodávaná motorová nafta při laboratornímu rozboru nevyhověla požadavku normy ČSN EN 590 (2014) v parametru bod vzplanutí P. M. (zjištěno 44,5 °C, což nedosahuje stanoveného minima 53,0 °C), čímž došlo ke spáchání správního deliktu dle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách.

II. povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou ve výši **1 000,- Kč** (slovy: **jedentisíckorunčeských**) podle ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, a podle § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení.

Uloženou pokutu je účastník řízení povinen uhradit ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí na účet České obchodní inspekce u ČNB Praha 1, **č. ú. 3754-829011/0710, VS 1101852717, KS 1148 (převodním příkazem), 1149 (poštovní poukázkou).**

Náklady řízení je účastník řízení povinen uhradit ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí na účet České obchodní inspekce u ČNB Praha 1, **č. ú. 19-829011/0710, VS 1101852717, KS 0378 (převodním příkazem), 0379 (poštovní poukázkou).**

ODŮVODNĚNÍ

Při kontrole provedené inspektory ČOI (č. sl. průkazů 5045 a 5055) dne 20. 4. 2016 v čerpací stanici pohonných oil TEAM na adrese Lezník 21 v Poličce, společnosti oil TEAM a.s., sídlem 28. října 3117/61, 702 00 Ostrava – Moravská Ostrava, IČ: 47673478, byl zakoupen benzín NATURAL BA 95 v množství 4,0 l a motorová nafta v množství 4,0 l a. Následně byly ze stejných výdejních pistolí odebrány vzorky těchto prodávaných pohonných hmot k laboratornímu přezkoušení jakosti a složení. Jednalo se o vzorek motorového benzínu NATURAL BA 95 v množství 8,8 l (vzorek číslo 113/27/16/V), vzorek motorové nafty (obchodní název DIESEL) v množství 8,0 l (vzorek číslo 114/27/16/V) odebraný ze stojanu 2/4 a vzorek motorové nafty (obchodní název DIESEL) v množství 8,0 l (vzorek číslo 115/27/16/V) odebraný ze stojanu 2/3.

Všechny tři odebrané vzorky pohonných hmot byly podrobeny laboratornímu rozboru v SGS Czech Republic, s.r.o., Divize paliv a maziv, U Trati 42, Praha 10, který je akreditovaným inspekčním orgánem typu A pod č. 4015.

Dle inspekční zprávy č. 1044/2016 ze dne 22. 4. 2016 vzorek motorového benzínu NATURAL BA 95 číslo 113/27/16/V vyhověl ve zkoušených ukazatelích limitním hodnotám ČSN EN 228 (2013). Dle inspekční zprávy č. 1045/2016 ze dne 22. 4. 2016 vzorek motorové nafty číslo 114/27/16/V odebraný ze stojanu 2/4 a z nádrže č. 4 vyhověl ve zkoušených ukazatelích limitním hodnotám ČSN EN 590 (2014).

Z inspekční zprávy č. 1046/2016 ze dne 22. 4. 2016 vyplývá, že zkoušený vzorek motorové nafty číslo 115/27/16/V odebraný ze stojanu 2/3 a z nádrže č. 3 nesplnil požadavek na jakost stanovený v ust. § 3 odst. 1 písm. b) vyhlášky Ministerstva průmyslu a obchodu č. 133/2010 Sb., o požadavcích na pohonné hmoty, o způsobu sledování a monitorování složení a jakosti pohonných hmot a o jejich evidenci. Dle tohoto ustanovení platí, že požadovaná jakost je splněna, odpovídá-li motorová nafta ČSN EN 590 a splňuje ukazatele jakosti stanovené v příloze č. 2 k této vyhlášce. Zkoumaný vzorek motorové nafty nevyhověl v parametru bod vzplanutí P. M., kde byla naměřena teplota 44,5 °C, což nedosahuje stanoveného minima 53,0 °C dle požadavku ČSN EN 590 (2014). Tímto došlo k porušení ust. § 3 odst. 1 zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách, dle kterého lze pohonné hmoty prodávat nebo vydávat, pouze pokud splňují požadavky na jejich jakost a složení stanovené prováděcím právním předpisem, zvláštními právními předpisy a českými technickými normami. Za zjištěný nedostatek, kterým došlo ke spáchání správního deliktu dle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách, odpovídá prodávající, tj. oil TEAM a.s., sídlem 28. října 3117/61, 702 00 Ostrava – Moravská Ostrava, IČ: 47673478.

Dalším šetřením provedeným dne 25. 4. 2016 bylo zjištěno, že nádrž motorové nafty číslo 3 byla od provedeného odběru doplněna. Byl předložen dodací list č. 665531 ze dne 22. 4. 2016, na dodávku 2520 l, čímž došlo ke změně složení v nádrži, a proto nebyl na nejakostní pohonnou hmotu vydán zákaz prodeje.

Dne 20.12.2016 bylo se společností oil TEAM a.s. zahájeno správní řízení, a to v souladu s ust. § 46 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, když bylo společnosti doručeno Oznámení o zahájení správního řízení - č.j. ČOI 163329/16/2700 ze dne 19. 12. 2016., ve kterém byla společnost poučena, že je oprávněna vyjádřit se k podkladům rozhodnutí ve lhůtě 10 dnů ode dne doručení oznámení.

Účastník řízení se ve stanovené lhůtě vyjádřil k podkladům rozhodnutí, a to dopisy ze dne 28. 12. 2016 a ze dne 3.1.2017. V dopise ze dne 28. 12. 2016 účastník řízení uvedl, že nerozporuje porušení zákona č. 311/2006 Sb. ze své strany. Jako možnou příčinu nevyhovujícího vzorku motorové nafty uvedl skutečnost, že PHM odebírá výlučně od státem prověřených výrobců či distributorů PHM, zejména od Slovnaft a UNIPETROL (UNIRAF). Účastník řízení tedy není schopen nijak ovlivnit normované hodnoty PHM, které jsou stáčený do nádrží na jeho čerpací stanici. Účastník řízení nikdy neodebíral PHM od neproověřených výrobců či distributorů a v tomto ohledu nebyl nikdy jakkoliv šetřen ze strany státních orgánů. V daném případě se jedná o skutečně nepatrnou odchylku bodu vzplanutí oproti normě, kdy, pokud by docházelo ze strany kohokoliv k nějakému záměrnému míchání motorové nafty, pak by odchylka u bodu vzplanutí, ale i v jiných sledovaných parametrech, byla „úplně někde jinde“. Účastník řízení dále sdělil, že je známo, že již na terminálech ČEPRO jsou expedovány komodity motorová nafta a benzín, které sice plně splňují normované parametry, ale zároveň je výrazným způsobem v pozitivním smyslu nepřekračují (tzn. nemají žádnou pozitivní rezervu v parametrech), mnohdy jsou tzv. na hraně normy. Pak už stačí velice drobná kontaminace motorové nafty zbytkem benzínu a bod vzplanutí může klesnout právě o pár procent pod normu. Účastník řízení dále sdělil, že je malou až střední firmou na trhu, která část svých čerpacích stanic zásobuje vlastním jedním cisternovým vozidlem, ale většinu svých čerpacích stanic zásobuje pomocí subdodavatelských přepravních firem. A není v jeho silách a hlavně finančních možnostech provádět zásobování svých čerpacích stanic pouze cisternami, které nebudou střídat dle potřeby motorovou naftu a benzín v komoře, kdy toto nelze zajistit ani u vlastní cisterny, ani u přepravních firem, neboť je to finančně neudržitelné a fakticky u třetích přepravních subjektů to ani není kontrolovatelné. Někdy tedy dochází i k drobné kontaminaci motorové nafty zbytkem benzínu, který zbude v potrubí cisterny a ventilu vždy po předchozím závozu benzínu. A právě tato litrová (max. do 10 litrů) množství benzínu v potrubí či ventilu jsou schopny kontaminovat celou komoru motorové nafty právě takovým způsobem, že u motorové nafty klesne bod vzplanutí v procentech, jak zjistila ČOI. To ovšem nelze prakticky nijak ovlivnit. Jiné vysvětlení účastník řízení nemá a ani to jinak vysvětlit technicky nelze. V doplnění vyjádření zaslaném účastníkem řízení dopisem ze dne 3. 1. 2017 bylo uvedeno, že čerpací stanice Lezník je malou čerpací stanicí provozovanou účastníkem řízení, kde nedochází k nějakému rozsáhlému prodeji PHM, když se prodej v této čerpací stanici pohyboval v letech 2015 až 2016 v množství průměrně měsíčně cca 20000 až 30000 litrů PHM. Pokud by tato čerpací stanice měla velký odbyt, pak by kontaminace při častějších závozech nebyla schopna snížit parametr bodu vzplanutí u motorové nafty. Protože je však tato čerpací stanice zásobována v průměru jednou cisternou měsíčně, tak drobná kontaminace byla schopna snížit bod vzplanutí u motorové nafty.

Při rozhodování o výši sankce vycházel správní orgán zejména z obsahu úředního záznamu ze dne 20. 4. 2016 a jeho přílohy, z obsahu úředního záznamu ze dne 25. 4. 2016 a z obsahu protokolu o kontrole ze dne 3. 5. 2016 a jeho příloh. Zjištění zde uvedená pak posuzoval ve vztahu k rozsahu protiprávního jednání. Porušení právní povinnosti považuje správní orgán za kontrolou dostatečně prokázané a protokolem o kontrole za dostatečně zdokumentované. Pokuta byla uložena dle ust. § 9 odst. 10 písm. b) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách, na jehož základě je orgán dozoru oprávněn uložit pokutu do výše 5 000 000 Kč.

Správní orgán uvádí, že správního deliktu dle ust. § 9 odst. 1 písm. b) z. č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách se právnická nebo podnikající fyzická osoba dopustí tím, že prodá nebo vydá pohonnou hmotu, která nesplňuje požadavky na pohonné hmoty podle § 3 odst. 1 tohoto zákona, tj. pohonné hmoty, které nesplňují požadavky na jejich jakost a složení

stanovené prováděcím předpisem, zvláštními právními předpisy a českými technickými normami.

Odpovědnost za porušení právní povinnosti dle zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách je zákonodárcem dána jako objektivní, tj. odpovědnost za protiprávní jednání bez podmínky zavinění. Stačí tedy, že byla porušena právní povinnost a nastává odpovědnost subjektu za spáchaný správní delikt. Konkrétně pro spáchaní správního deliktu dle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách je rozhodující ta skutečnost, že účastník řízení v době kontroly prodával pohonné hmoty nevyhovující předepsané jakosti. Jak správní orgán uvedl, ke spáchaní správního deliktu může dojít i zcela nezaviněně. Za spáchaní správního deliktu by prodávající neodpovídal pouze v případě, že by z jeho strany došlo k naplnění liberačního důvodu konkretizovaného v ust. § 10 odst. 1 zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách. Dle tohoto ustanovení platí, že právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila. Správní orgán k tomuto blíže poznamenává, že o naplnění liberačního důvodu lze uvažovat pouze v případech preventivního jednání osoby (tedy nikoliv jednání ex post, které má pouze napravit již vzniklé důsledky protiprávního jednání), kdy toto jednání musí být zároveň objektivně způsobilé porušení povinnosti zabránit. Naplnění tohoto liberačního důvodu však správní orgán v posuzovaném případě neshledal.

Při rozhodování o výši pokuty přihlížel správní orgán k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchaní a jeho následkům. Způsob spáchaní spočívající v prodeji pohonné hmoty, která nesplňovala požadavek na jakost stanovený prováděcím právním předpisem a českou technickou normou, nebyl správním orgánem hodnocen ani ve prospěch ani v neprospěch účastníka řízení, jelikož se jedná o charakteristický způsob spáchaní tohoto správního deliktu. Účastníku řízení nebyl prokázán úmysl, správní orgán tak vycházel z toho, že k protiprávnímu jednání došlo z nedbalosti, která je považována za typickou míru zavinění pro daný správní delikt.

Následkem tohoto správního deliktu byly kupující kráceni na zákonném právu obdržet pohonnou hmotu v předepsané jakosti, když při laboratorním rozboru byla v parametru bod vzplanutí P. M. naměřena teplota 44,5 °C. Min. povolená teplota je dle požadavku ČSN EN 590 (2014) stanovena na 53,0 °C. Z uvedeného je patrné, že jakost motorové nafty nebyla prokazatelně splněna. Při určení odchylky zkoumaného parametru správní orgán přihlédl k mezním hodnotám stanoveným ČSN EN 590 (2014), jež jsou pro účastníka řízení příznivější. V tomto případě, kdy tak nebyla předepsaná minimální teplota dodržena o 8,5 °C, se nejedná o výrazné nedodržení stanovené jakosti, a proto byl tento následek hodnocen ve prospěch účastníka řízení. Nesplnění limitních ukazatelů v parametru bod vzplanutí představuje odchylku od jakostních norem vzniklou v důsledku provozní nekázně, obvykle při rozvozu paliv nebo při manipulaci a skladování. Snížený bod vzplanutí signalizuje, že může mít nafta sníženou mazivost vzhledem k pravděpodobné přítomnosti benzinových frakcí snižujících viskozitu. Snížený bod vzplanutí představuje snížení požární bezpečnosti při manipulaci s motorovou naftou a zvýšení nebezpečí předčasného a neočekávaného vzplanutí. Je však obtížné stanovit hranici, od které teploty se při standardním způsobu používání požární bezpečnost významně zhoršuje. Potenciální nebezpečí poškození motoru je možno předpokládat při bodu vzplanutí nižším než 30 °C. Na druhou stranu je však zřejmé, že zákazník právem očekává, že mu bude prodána pohonná hmota odpovídající předepsané jakosti. V tomto je však odkázán na solidnost prodávajícího a prakticky není schopen se bránit, neboť nemá možnost jakost pohonných hmot zkontrolovat. Z tohoto pohledu tak nelze konstatovat, že by se jednalo pouze o rozdíl zanedbatelný. Z hlediska následků správní orgán dále uvádí, že se jedná o správní delikt ohrožovací, kde vznik materiální újmy (např. škody

na vozidle) není nutným předpokladem naplnění jeho skutkové podstaty. Tento správní delikt je dokonán již samotným prodejem pohonné hmoty, která nesplňuje jakostní kritéria.

Mírně ve prospěch účastníka řízení správní orgán vyhodnotil okolnost, že u prodávané motorové nafty byla zjištěna odchylka pouze v jednom ze zkoumaných parametrů, v ostatních parametrech prodávaná motorová nafta předepsaným požadavkům vyhověla. Okolnost, že při provedené kontrole byl odebrán také vzorek motorové nafty z nádrže č. 3, který vyhověl požadavkům ČSN EN 590 (2014), a vzorek motorového benzínu, který vyhověl požadavkům ČSN EN 228 (2013), byla správním orgánem hodnocena mírně ve prospěch účastníka řízení, jelikož značí, že se v případě uvedené čerpací stanice jednalo pouze o nahodilé pochybení.

V neprospěch účastníka řízení správní orgán dále vyhodnotil, že k porušení zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách došlo u kontrolovaného subjektu opakovaně (viz pravomocný příkaz č. j. 36177/14/3100/P 0270/Vit ze dne 24. 4. 2014). Správní orgán tak při rozhodování zvažoval dostatečnost sankce z toho hlediska, aby prodávajícího napříště přiměla zdržet se deliktních jednání a současně byla dosti účinná, aby ho přiměla k přijetí adekvátních opatření vedoucích k odstranění nedostatků, včetně jejich příčin.

Po zvážení všech zjištěných okolností přistoupil správní orgán k uložení pokuty při dolní hranici zákonné sazby, kterou považuje za přiměřenou. Při stanovení výše pokuty pak správní orgán vzal v úvahu i text rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 11. 2004, sp. zn. 10 Ca 250/2003, publikovaném pod č. 560/2005 Sb. NSS, kde se Městský soud podrobně zabýval úlohou postihu ve správním řízení, přičemž zdůraznil, že finanční postih musí být znatelný v majetkové sféře delikventa, tedy musí být pro něho nikoli zanedbatelný. Dále pak se odkazuje na rozsudek Městského soudu v Praze zn. 10 Ca 313/2006-53 ze dne 22. 10. 2008, kde je uvedeno, že – „... *Výše postihu nemůže být obecně tak nízká, aby avizovala, že takové protiprávní jednání je ze strany správních orgánů v podstatě tolerováno a že se vyplatí zákonné povinnosti nedodržovat ...*“. Uložená pokuta tak podle názoru správního orgánu odpovídá závažnosti správního deliktu, způsobu spáchání a rozsahu jeho následků a je v souladu se zásadou přiměřenosti uplatňovanou ve správním řízení, a bude takto dostatečná z hlediska represe i prevence.

Účastník řízení je dle ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, povinen nahradit náklady řízení paušální částkou, jelikož řízení vyvolal porušením své právní povinnosti. Výše paušální částky nákladů řízení v souladu s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí 1 000,- Kč.

Poučení o odvolání:

Proti tomuto rozhodnutí je možné podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho doručení k ústřednímu řediteli České obchodní inspekce, a to prostřednictvím podepsaného ředitele inspektorátu České obchodní inspekce. Nebude-li podáno odvolání v uvedené lhůtě 15 dnů a nebudou-li peněžitá pokuta nebo paušální částka nákladů řízení zaplacený do 30 dnů ode dne, kdy toto rozhodnutí nabude právní moci, budou vymáhány příslušným úřadem.

Ing. František Švihlík

ředitel České obchodní inspekce
inspektorátu Královéhradeckého a Pardubického
se sídlem v Hradci Králové